

Informe justificatiu

		Modalitat	Contracte Privat per Adm. Pública
Unitat promotora	Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles		
Procediment	Negociat sense publicitat	Tipus	Subministraments
Objecte	Adquisició de la Col·lecció Folch de minerals		

	Import base €	IVA €	Import amb IVA €
Pressupost licitació	3.000.000,00	0,00	3.000.000,00
Valor estimat	3.000.000,00	-	-
Termini d'execució	9 dies		

Justificació de la necessitat de contractar

El dia 12 d'abril de 2019, la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya va informar desfavorablement l'exportació definitiva al Regne Unit de la Col·lecció Folch de Minerals, d'ara en endavant Col·lecció Folch i, va informar favorablement sobre la seva declaració com a BCIN. Posteriorment, la Junta de Calificación, Valoración y Exportación de Bienes del Patrimonio Histórico Español va prendre el mateix acord el dia 17 d'abril de 2019. La valoració econòmica de la col·lecció era, en aquells moments, de 8 milions d'euros, preu pel qual hauria estat adquirida per una companyia del Regne Unit.

El dia 23 de maig de 2019, el senyor Joaquin Folch-Rusiñol Corachán, a través del bufet d'advocats Cuatrecasas, va interposar un recurs d'alçada davant el Departament de Cultura contra la denegació d'autorització d'exportació de la Col·lecció Folch, i, en data 21 de juny de 2019, interposà també recurs davant la Secretaria General del Ministeri de Cultura i Esports. El dia 27 de gener de 2020, la Consellera de Cultura va desestimar el recurs d'alçada interposat pel senyor Folch.

El 30 de gener de 2020, el representat del Sr. Folch va fer arribar a la Direcció General del Patrimoni Cultural un esborrany amb una proposta de conveni de cessió de la col·lecció de minerals al Departament de Cultura, cessió que finalment no es va fer efectiva perquè no es va arribar a un acord.

El dia 17 de setembre de 2020, la Consellera de Cultura va dictar la resolució CLT/2323/2020 per la qual s'incoava expedient de declaració de Bé Cultural d'Interès Nacional a favor de la Col·lecció Folch de minerals (DOGC, núm. 8236 - 29.09.2020).

El 23 de desembre de 2020, el nou representant legal del senyor Joaquin Folch-Rusiñol Corachán, del bufet d'advocats Ramon y Cajal, de Madrid, va sol·licitar la revisió de l'expedient administratiu de protecció efectuat sobre la Col·lecció Folch. Davant d'aquesta petició, el Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles va sol·licitar l'informe favorable a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i al Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català (CAPCC). El dia 29 de gener de 2021, l'IEC va emetre l'informe i el certificat favorable per declarar BCIN la Col·lecció Folch al Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles. El dia 18 de març de 2021, el CAPCC va acordar informar favorablement respecte a la declaració de bé cultural d'interès nacional – bé moble de la Col·lecció Folch. El dia 23 de març de 2021, es va notificar al propietari i als representants el tràmit d'audiència previ a la inclusió.

El dia 24 d'abril de 2021, el representant del Sr. Folch va presentar un escrit d'al·legacions a la Direcció General del Patrimoni Cultural contra la incoació per declarar BCIN la Col·lecció Folch. El dia 29 d'octubre de 2021, la directora general del Patrimoni Cultural va respondre a les al·legacions presentades en el tràmit d'audiència, tot rebatent les argumentacions que qüestionaven la incoació. L'expedient va continuar la seva tramitació amb la preparació de la proposta de l'acord de Govern per declarar BCIN la Col·lecció Folch. El dia 30 de novembre de 2021, el Govern acorda declarar Bé Cultural d'Interès Nacional la Col·lecció Folch de minerals, mitjançant l'Acord de GOV/191/2021 (DOGC, núm. 8556 - 02.12.2021).

El dia 3 de desembre de 2021, la Col·lecció Folch es va inscriure en el Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'administració de l'Estat amb el codi definitiu d'identificació 146873, i en el Registre de BCIN amb el núm. 4551, respectivament.

En data 17 de febrer de 2022, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va instar al Departament de Cultura que presentés una còpia escanejada de l'expedient administratiu de la declaració de BCIN de la Col·lecció Folch, a la Sala del contenciós administratiu, secció cinquena, amb motiu del recurs contenciós administratiu interposat pel senyor Joaquin Folch-Rusiñol Corachán contra l'Acord GOV/191/2021, de 30 de novembre, pel qual es declara Bé Cultural d'Interès Nacional la Col·lecció Folch de minerals.

En data 21 de març de 2022, el Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda traslladà a la Direcció General del Patrimoni Cultural l'ofertament fet pel nou representant del senyor Joaquin Folch-Rusiñol Corachán, del bufet d'advocats Uría Menéndez de Barcelona, de cessió a la Generalitat de Catalunya la Col·lecció Folch com a pagament en espècie de les futures quotes que es meritin per l'impost sobre el patrimoni del titular i, eventualment, de l'impost sobre successions del que resultin contribuents els seus hereus.

La coneguda com a Col·lecció Folch està considerada com una de les millors col·leccions de mineralogia a nivell mundial i és fruit de la recol·lecció i estudi del senyor Joaquim Folch i Girona (1892-1983). El senyor Folch va destacar com a geòleg i enginyer, va ser impulsor de la mineria i metal·lúrgia del plom a Catalunya (mines de Bellmunt del Priorat), i va ser fundador l'any 1917 de la fàbrica de pintures Industrias Titán S.A.

La recollida de minerals per a la seva col·lecció personal es va iniciar al voltant de 1908 i va anar augmentat fins la seva mort el 1983. Després, els seus descendents van continuar amb la cura i conservació de la col·lecció, ampliant-la amb nous exemplars. Actualment està formada per 11.922 minerals.

Les qualitats del fons que tots els autors que van ser consultats destaquen en els seus informes són:

1. la bona i acurada classificació de les mostres
2. la bellesa de les espècies exposades
3. la raresa de moltes espècies, ja que molts dels jaciments d'on es van extreure ja no existeixen
4. la bona representació de les espècies de Catalunya, de la Península Ibèrica i de tot el món
5. l'enorme interès didàctic del seu conjunt.
6. l'arxiu documental de cada peça (que pocs col·leccionistes particulars acostumen a tenir) on hi ha una correcta descripció de la geologia relacionada amb l'indret de la troballa. No és comú, entre els col·leccionistes de minerals, indicar el lloc exacte on s'han trobat. Aquest fet és cabdal per entendre el context geològic on s'han trobat les espècies.
7. l'enorme geodiversitat de la col·lecció; hi ha una molt bona representació d'espècies procedents de Catalunya, de la Península Ibèrica i de tot el món. Amb el criteri sistemàtic de la recol·lecció, l'any 1984, a la col·lecció Folch es troben 868 espècies minerals de les 3.300 conegudes i registrades en aquells moments, això significava el 26% del total.
8. la molt bona representació de molts indrets en els quals ara és impossible recollir minerals. A molts d'ells s'ha edificat sobre els antics jaciments. Moltes de les mines que va conèixer i visitar en Joaquim Folch, o ja estan esfondrades, o no existeixen o és impossible accedir-hi.
9. la unitat amb què es presenta actualment, amb especial atenció als conjunts que provenen geogràficament de Catalunya i Espanya i dels quals s'ha d'evitar la seva disgregació. També, cal remarcar, que el valor afegit de la Col·lecció Folch és la documentació que acompanya als minerals. Per aquest motiu no es poden dissociar les peces de l'arxiu que les acompanya

Per tots aquests motius el Departament de Cultura, amb la prèvia autorització del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, té la voluntat de signar un acord o conveni amb el senyor Joaquim Folch-Rusiñol Corachán, mitjançant el qual aquest cediria a la Generalitat de Catalunya, la propietat de la totalitat de la Col·lecció, en pagament de deutes tributaris presents i futurs (dació).

Sobre la base de la valoració econòmica efectuada l'any 2019, de 8 milions d'euros (base de referència suficientment contrastada a partir de la qual efectuar la posterior negociació d'adquisició, tot tenint present que els autors dels informes tècnics abans esmentats han informat que els preus han experimentat un increment des de la data de referència fins la data d'avui), la proposta inicial d'adquisició que el Departament de Cultura contemplava era la següent:

Total compra: 8.000.000,00 euros

- Import a pagar pel Departament de Cultura en concepte de compra: 4.000.000,00 €

- El 4.000.000,00 restants servien per al pagament dels deutes tributaris presents (2.000.000,00 derivats de la pròpia venda del fons al Departament de Cultura) i futurs (limitats en el temps).

El Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda es faria càrrec de la gestió dels 2.000.000,00 restants, destinats al pagament de deutes tributaris.

Un cop finalitzades les negociacions amb l'actual propietari, l'acord final a què s'ha arribat, d'acord amb el document d'oferta presentat és el següent:

- Transmissió mitjançant compravenda de peces representatives d'un 37,5% del total del valor de la col·lecció Folch, per un preu de 3.000.000,00 €
- Transmissió de peces representatives d'un 42,5 % del total del valor de la col·lecció per import de 3.400.000,00 €, en concepte de pagament de deutes tributaris, mitjançant el lliurament de béns d'interès cultural.
- Transmissió mitjançant una donació pura i simple de peces representatives d'un total del 20% de la col·lecció Folch per un import d'1.600.000,00 €

Per les raons exposades, mitjançant aquest expedient es proposa l'adquisició mitjançant compravenda de peces representatives d'un 37,5% del total del valor de la col·lecció Folch de minerals, per un preu de **3.000.000,00 € (no subjecte a IVA)** al Sr. **Joaquín Folch-Rusiñol Corachán**, amb **NIF 46211475J**.

Pel que fa al lloc d'acollida, la ubicació més adient per la Col·lecció Folch podria ser el Museu de Ciències Naturals de Barcelona (MCNB).

L'obra s'entendrà lliurada en el moment de signatura de l'acta de recepció per part del venedor, els representants del Departament de Cultura i de la Intervenció General (si és el cas).

Per motius de calendari, el transport de les obres a la seva seu definitiva (valorat en aproximadament 150.000,00 euros) no es podrà licitar ni executar durant el 2023. El Departament de Cultura, però, es compromet a fer el trasllat en un termini màxim de sis mesos a partir de l'adquisició de la col·lecció Folch motiu pel qual, de forma paral·lela a la tramitació d'aquesta compra s'iniciarà la tramitació d'un procediment obert per a la contractació del servei de transport d'aquesta col·lecció fins al seu lloc definitiu de dipòsit.

Vist i plau

Jordi Domeque i Arayo
Cap del Servei de Gestió

Sònia Hernández Almodóvar
Directora General del Patrimoni Cultural